

ΑΣΘΕΝΕΙΣ ΜΕ Ι.Φ.Ν.Ε: ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗΣ ΖΩΗΣ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΑΚΚΑΒΑΣ
ΨΥΧΙΑΤΡΟΣ

ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΜΙΑΣ ΧΡΟΝΙΑΣ ΝΟΣΟΥ

- «Δεν ζω με την Νόσο του **Crohn**. Αυτή ζει μαζί μου»
Amy Tracher Psy.D Ph.d, ασθενής και συγγραφέας του «**Coping with Crohn's Disease: Manage Your Physical Symptoms and Overcome the Emotional Challenges**».
- «Πάσχοντας από **I.F.N.E.** είναι σαν να περπατώ με ένα σύννεφο πάνω από το κεφάλι μου. Ποτέ δεν ξέρω πότε θα με κάνει μούσκεμα!»...
- «Αυτό είναι το πρόβλημα με την **I.F.N.E.** Κάνεις κάθε τι σωστά: παίρνεις τα φάρμακα σου, τρέφεις σωστά, προσέχεις τα πάντα και τελικά είσαι πάλι άρρωστος!
- **Lorraine Marshall** (ασθενής με πάνω από 30 χρόνια νόσο)

ΙΣΤΟΡΙΚΑ...

**Franz Alexander : “ Psychosomatic medicine : Principles and applications.” N.Y.
Norton 1950**

- Συμβιβασμός ανάμεσα στην εμμονή του J. M. Charcot στη φυσιολογία και τις αναλυτικές θεωρίες του S. Freud.
- Ανάπτυξη μοντέλου, στο οποίο πιθανολογείται άμεση σύνδεση ανάμεσα στην ασθένεια και την ψυχοδυναμική, υποστηρίζοντας ότι η ασυνείδητη σύγκρουση είναι η κύρια πηγή του σχηματισμού συμπτωμάτων και της ασθένειας.
- Πιθανολόγησε ότι υπάρχουν φυσιολογικοί μηχανισμοί συναισθηματικής έκφρασης και ταυτοποίησε την ασυνείδητη σύγκρουση, ως βάση για επτά νοσήματα: 1) Βρογχικό άσθμα, 2) 12δακτυλικό έλκος, 3) ιδιοπαθή υπέρταση, 4) νευροδερματίτιδα, 5) ρευματοειδή αρθρίτιδα, 6) θυρεοτοξίκωση και 7) ελκώδη κολίτιδα.

ΨΥΧΟ-ΕΝΤΕΡΙΚΑ...

- ΑΙΤΙΟΠΑΘΟΓΕΝΕΙΑ

- Εξελιγμένη τομογραφική έρευνα (UCLA και McGill) εγκεφάλων 55 ασθενών με μέτρια Ι.Φ.Ν.Ε. σε σύγκριση με δείγμα 48 υγιών μαρτύρων: Ευρήματα αραίωσης φαιάς ουσίας σε συγκεκριμένες περιοχές του εγκεφάλου που ενδεχόμενα προκαλεί :

- i. Μείωση του ουδού διέγερσης του εγκεφάλου. Οι ασθενείς γίνονται έτσι υπερευαίσθητοι (και σε συνεχή εγρήγορση) για τα μηνύματα του εντέρου.
- ii. Διαταραχή στην ικανότητα ελέγχου των συναισθημάτων.
- iii. Διαταραχή στη διαχείριση του πόνου (ειδικά σε όσους ανέφεραν τον πόνο σαν το πιο σοβαρό τους σύμπτωμα). Σε Σύνδρομο Χρόνιου Πόνου, τα νεύρα στέλνουν συνεχώς υπερβολικά σήματα πόνου στον εγκέφαλο, ενώ στην Ι.Φ.Ν.Ε. ο ίδιος ο εγκέφαλος φαίνεται να ενισχύει τα σήματα πόνου που λαμβάνει από το έντερο

Seminowicz et al. Gastroenterology July 2010

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΑ BLUES

- Η Ι.Φ.Ν.Ε. είναι μια νόσος που επηρεάζει έντονα και συνεχώς (ακόμα και σε περιόδους χωρίς συμπτώματα) την καθημερινότητα του πάσχοντος.
- Πέρα από το υποκειμενικό και εσωτερικό στοιχείο της νόσου (αυτό που βιώνει μόνο ο ασθενής) υπάρχουν και πρακτικά, αντικειμενικά προβλήματα που επηρεάζουν αρνητικά την ποιότητα ζωής. Μειώνεται η ελευθερία επιλογών στην εργασία, στην ψυχαγωγία, στις σχέσεις. Έτσι το δυναμικό ιδίως του νέου ασθενούς κινδυνεύει να μην πραγματοποιηθεί.
- Δημιουργούνται ενοχές απέναντι στα άτομα του στενού περιβάλλοντος που συμβιώνουν την ταλαιπωρία, αλλά και αυτά ενοχοποιούν τους εαυτούς τους, φτάνοντας σε αδιέξοδα ως προς το τι να προσφέρουν.
- Άγχος, θυμός, ντροπή, φθόνος, άρνηση, αυτοκαταστροφικότητα και κατάθλιψη είναι συχνά επιφαινόμενα, που πέρα από το ίδιο βάρος τους, επιβαρύνουν την πορεία της νόσου άμεσα, αλλά και μειώνοντας τη συμμόρφωση στη θεραπεία.

ΔΥΣΑΡΕΣΤΑ ΝΕΑ...

- Η βαθύτερη επιθυμία του ασθενούς και των συγγενών, όσο «παιδικό» και αν φαίνεται, είναι να πληροφορηθούν για την ύπαρξη προβλήματος:

- * Με ασφαλή και αδιαμφισβήτητη διάγνωση
- * Με σύντομη διάρκεια
- * Με εύκολη, ασφαλή, γρήγορη θεραπεία
- * Χωρίς πιθανότητα υποτροπής δια βίου

... απέναντι στο οποίο ο γιατρός αισθάνεται έμπειρος, σίγουρος, παντοδύναμος.

Πόσο συχνά βρίσκεστε σε αυτή τη θέση;

ΔΥΣΚΟΛΟΣ ΑΣΘΕΝΗΣ...

- Η συχνά καθημερινή, μακροχρόνια ταλαιπωρία, πιθανόν σε συνδυασμό με στοιχεία προσωπικότητας να δημιουργήσει έναν ακόμα «δύσκολο ασθενή»

ΑΠΟΠΕΙΡΑ ΟΡΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΔΥΣΚΟΛΟΥ ΑΣΘΕΝΟΥΣ

- Δύσκολος είναι ο ασθενής, που η συμπεριφορά του άμεσα και έμμεσα, οδηγεί τον γιατρό συνειδητά και υποσυνείδητα, να του προσφέρει καθόλου, μειωμένη ή λανθασμένη υπηρεσία.
- Επίσης μακροπρόθεσμα επηρεάζει αρνητικά τη γενικότερη στάση του ιατρού.

ΙΣΤΟΡΙΚΩΝ συνέχεια . . .

GRETE BIBRING (1956)

Ο ρόλος της προσωπικότητας στην κατανόηση του πώς αντιδρούν στη νόσο οι ασθενείς. Πρότεινε τέσσερις τύπους ασθενών:

- 1) Υπερβολικά ενδιαφερόμενοι (**overconcerned**)
 - 2) Ισχυρογνώμονες ανεξάρτητοι (**self-willed**)
 - 3) Εξαρτημένοι απαιτητικοί (**dependent**)
 - 4) Εχθρικοί /μεμψίμοιροι(**hostile/querulous**)
- Μπορεί να πάσχουν από το ίδιο νόσημα, αλλά ανταποκρίνονται διαφορετικά και αλληλεπιδρούν διαφορετικά με τους γιατρούς τους.

Συχνές αντιδράσεις των ιατρών μπορεί να είναι:

- ❖ Δυσκολία να ανταποκριθούν στα καθήκοντά τους
- ❖ Νιώθουν ότι τους «εκμεταλλεύονται»
- ❖ Εύχονται να μην έλθουν ξανά σε επαφή με τον συγκεκριμένο ασθενή

Δυσκολίας επόμενα ...

*Αυτοί που χαρακτηρίζονται «δύσκολοι»
ασθενείς είναι πιθανότερο να έχουν
χειρότερη πρόγνωση και να απασχολήσουν
συχνότερα τις υπηρεσίες υγείας.*

*Ευχαριστώ για την
προσοχή σας!*